

Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta,
PL 77 / Tehdaskatu 2
24101 Salo
kirjaamo@salo.fi

Hoiva Mehiläinen Oy:n ja Mehiläinen Hoivapalvelut Oy:n oikaisuvaatimus Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan 15.9.2021 / § 28 antamaan päätökseen liittyen vanhuspalveluiden tehostetun palveluasumisen hoitopäivän hintaan ("Päätös").

Vaatimukset

Hoiva Mehiläinen Oy ja Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (jäljempänä yhdessä "**Mehiläinen**") vaativat Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakuntaa ("**Lautakunta**") kohteliaimmin oikaisemaan 15.9.2021 antamaansa päätöstä, jolla se on muun muassa päättänyt vanhuspalveluiden tehostetun palveluasumisen hoitopäivän hinnaksi 133 euroa/hoitovuorokausi vuodelle 2022.

Taustaa

Mehiläinen on lähettänyt 10.9.2021 Lautakunnan päätöksessä valmistelijana toimineelle vanhuspalveluiden johtajalle Salla Lindegrenille hinnankorotusesityksen ikäihmisten tehostetun palveluasumisen palveluhintojen tarkistamisesta 1.1.2022 alkaen.

Mehiläinen esitti sähköpostissa 10.9.2021 hinnankorotusta seuraaviin muutoksiin perustuen:

- 1) Elinkustannusindeksin muutoksen mukainen korotus 2,3%.
- 2) Henkilöstön palkkakustannusten muutoksen (sisältäen työehtosopimuksen mukaiset korotukset vuosille 2020 (2,6%) ja 2021 (2,11%), työehtosopimuksen ylittävät palkkaliukumat, hälytyskorvaukset sekä palkan lisät (3%) ja välillisen työn muutos (4%) mukaisen korotuksen 11,7%.

Mehiläinen esitti kohtien 1) ja 2) osalta neuvotteluratkaisuna vanhuspalveluiden tehostetun palveluasumisen hoitopäivän hinnaksi 139,40 euroa/hoitovuorokausi 1.1.2022 alkaen.

Henkilöstön palkkakustannusten muutokset sekä vanhuspalvelulain muutokset

Salon kaupungin ja Hoiva Mehiläinen Oy:n sekä Mehiläinen Terveyspalvelut Oy:n välisissä sopimuksissa on sovittu, että hinnanmuutoksissa huomioidaan yleisen kustannustason muutokset, jota määriteltäessä palkkojen painoarvo on 70% ja elinkustannusten muutosten painoarvo 30%. Lautakunnan päättämä hinnankorotus jää merkittävästi palvelusopimusten mukaisen hinnantarkistusperusteen eli yleisen kustannustason muutoksen osoittamaa tasoa alhaisemmaksi, eikä taloudellisesti mahdollista palveluiden tuottamista. Lautakunnan päätös huomioi palkkojen muutoksen osalta ainoastaan alan yleissitovan työehtosopimuksen mukaisen ansiotason muutoksen jättäen kokonaan huomiotta työehtosopimuksen ylittävät palkkaliukumat, hälytyskorvaukset sekä palkan lisät (3%) ja välillisen työn muutoksen (4%), joista aiheutuu merkittävä korotus palkkakustannuksiin. Palveluiden kustannukset ovatkin kasvaneet merkittävästi hintoja nopeammin, mikä asettaa haasteen palveluiden laadun ja

jatkuvuuden turvaamiselle. Tehostetun palveluasumisen markkinahinta 0,6 mitoituksella on ollut noin 140-145 euroa vuorokaudessa viimeisimmissä kilpailutuksissa. Salon kaupungin oman tuotannon kustannus on puolestaan hyvinvointialan liiton selvityksen mukaan 144,98 e/vrk (Hyvinvointialan liitto, 2021). Ei ole perusteltua, että yksityisille toimijoille maksettava korvaus on näin merkittävästi markkinahintaa ja kaupungin omaa tuotantoa alhaisempi. Lautakunnan tulkinta hinnankorotuksen tasosta jättää myös täysin huomiotta vanhuspalvelulain muutokset.

Vanhuspalvelulain 1.10.2020 voimaan tulleen muutoksen myötä astuivat voimaan säännökset välittömän asiakastyön ja välillisen työn erottamisesta. Vanhuspalvelulain mukaan välitöntä asiakastyötä ovat hoitoon, huolenpitoon ja kuntoutukseen liittyvät tehtävät, näitä välittömästi mahdollistavat tehtävät sekä toimintakykyä ja kuntoutumista edistävä ja ylläpitävä asiakkaan kanssa tehtävä työ. Myös päivittäisestä kirjaamisesta, palvelutarpeen arvioinnista sekä hoito- ja palvelusuunnitelman päivityksistä kertyy välitöntä asiakastyötä. Vain välitön asiakastyö lasketaan henkilöstömitoitukseen. Välillistä työtä ei oteta huomioon henkilöstömitoituksessa ja siihen on pääsääntöisesti varattava erillinen resurssi.

Yllä eriteltyt muutokset vaikuttavat merkittävästi palvelutuotannon kustannuksiin. Vanhuspalvelulakiin tulleet muutokset välittömän ja välillisen työn erottamisesta eivät ole olleet sellaisia, että palveluntarjoajana toimiva Mehiläinen olisi niihin pystynyt vaikuttamaan. Muutoksiin ei olla myöskään voitu varautua hinnoittelun osalta tarjouspyyntövaiheessa, koska laki ei silloin vielä ollut voimassa eikä sen sisältö ja vaikutukset eivätkä laskentaperiaatteet olleet vielä tiedossa. Vanhuspalvelulakiin tulleet muutokset vaikuttavat merkittävästi palveluntuottajan henkilöstökuluihin, koska henkilöstöä tulee olla aikaisempaa enemmän välittömän asiakastyön ja välillisen työn erottamisesta johtuen. Huomioon tulisi myös ottaa, että Valtio on luvannut kompensoida kunnille lakimuutoksen aiheuttamia kuluja.

Palvelusopimusten mukaiset hinnat ovat voimassa 31.12.2021 saakka, jonka jälkeen mahdollisten optiovuosien osalta hintaa voidaan tarkistaa vuosittain siten, että optiovuoden 2022 osalta tarkistus tehdään 30.11.2021 mennessä. Kuten yllä on todettu, sopimusten mahdollistaman hinnankorotusperiaatteen mukaisesti hinnanmuutoksessa huomioidaan yleisen kustannustason muutokset, jota määriteltäessä palkkojen painoarvo on 70% ja elinkustannusten muutosten painoarvo 30%. Lisäksi palvelusopimusten mukaan, mikäli alakohdainen lainsäädäntö tai viranomaisohjeet edellyttävät ja palvelun sisällössä tai järjestämisessä sovitaan olennaisia muutoksia, hintoja voidaan tarkistaa näitä muutoksia vastaavasti. Palvelusopimukseen sovelletaan lisäksi JYSE 2014 Palvelut -ehtoja ("JYSE"). JYSE:n kohdan 9.7 mukaan:

"Palveluntuottajalla on oikeus sopimuskauden aikana muuttaa palvelun hintaa seuraavien edellytysten täytyessä:

- Hinnanmuutos perustuu palvelun yleiseen kustannuskehitykseen;
- Hinnanmuutoksen peruste on syntynyt hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen;
- Hinnanmuutoksen peruste vaikuttaa välittömästi hankintasopimuksen mukaisen palvelun hintaan; ja
- Hinnanmuutoksen peruste ei johdu palveluntuottajan omasta toiminnasta (pois lukien yleiseen palkkakehitykseen perustuvat muutokset).

Vanhuspalvelulakiin tulleissa muutoksissa on kysymys JYSE:n kohdan 9.7 mukaisesta tilanteesta. Mehiläisen esittämän hinnanmuutoksen peruste on yleisen kustannuskehityksen nousu muun muassa vanhuspalvelulakiin tulleiden muutosten seurauksena, peruste on

syntynyt hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, peruste vaikuttaa hintaan suora-
naisesti eikä Mehiläinen ole pystynyt siihen vaikuttamaan.

Vaikka sopimuksessa on osittain sovittu tarkennuksia JYSE:n mukaiseen hinnankorotuspe-
rusteeseen, ei sopimuksessa ole nimenomaisesti poissuljettu kohdan 9.7 soveltumista.

Mehiläinen katsoo, että sillä on ollut sopimukseen perustuva oikeus esittää hinnankorotusta
myös vanhuspalvelulain muutoksista johtuen, joista osapuolten tulisi neuvotella, sillä hoi-
tovuorokauden hinnasta vuodelle 2022 ei ole käyty neuvotteluja Mehiläisen kanssa ennen
Lautakunnan päätöstä.

Lopuksi

Yllä esitetyin perustein Mehiläinen vaatii Lautakuntaa oikaisemaan 15.9.2021 tekemänsä
päätöstä.

Mikäli vaatimukseen ei suostuta, tulee Mehiläinen harkitsemaan asian saattamista edelleen
oikeuden käsiteltäväksi, missä yhteydessä tullaan vaatimaan myös oikeudenkäyntikulujen
korvaamista.

Varaamme mahdollisuuden tarvittaessa täydentää oikaisuvaatimustamme myöhemmin.

Helsingissä 29.9.2021

Niklas Härus

Niklas Härus
liiketoimintajohtaja
Hoiva Mehiläinen Oy
Mehiläinen Hoivapalvelut Oy